

GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde
Thesinge en omstreken

6e JAARGANG - MAART 1984

In gesprek met schilder Wolt

Iedereen in het dorp kent waarschijnlijk wel dhr. Wolt, die in zijn witte overall op de fiets rondrijdt om zijn schilderwerk te doen. Hij is reeds 65 jaar en zit ruim 40 jaar in het schildersvak.

U bent nog steeds enthousiast aan het werk?

'Ja, ik vind het fijn werk en ik word nog steeds gevraagd. Ik ben al 65, maar ga voorlopig rustig door. Als ik er mee wil stoppen zal ik dat aan de mensen laten weten. Ik wil wel graag plaats maken voor de jongeren, maar die zijn er in Garmerwolde niet.'

Zit er brood in voor jonge schilders?

'Dat ligt vrij moeilijk. Als ze veel reclame maken, een auto hebben, rekening houden met een aanlooperperiode en een vele grotere route bestrijken dan is het mogelijk. Erg veel schilders zijn er al tussenuit. Ze konden het niet meer bolwerken. In de hele gemeente Ten Boer zijn er nu nog maar 4. Vroeger waren dat er 12 plus een aantal knechten. Ook Hofstede in Thesinge bijvoorbeeld doet meer werk buiten het dorp dan erin.'

Wanneer bent U er zelf mee begonnen?

Op 23 september 1945 heb ik het schildersbedrijf tegenover de Rabobank overgenomen. Ik fietste al twee jaar vanuit Ten Post naar de werkplaats hier. Ik had geen fietsbanden. Alles rammelde aan de fiets, behalve de bel. Ik ben in 1945 getrouwd en heb eerst aan het Damsterdiep gewoond (waar vroeger Dümmer woonde) en kwam in augustus hier naar toe, toen het huis te koop was.'

Was er in de oorlogstijd wel materiaal?

'Echt materiaal was er niet. Alleen surrogaat en op de bon. Voor gereedschappen waren er aparte bonnen. Behang was er ook niet en de mensen hadden geen geld. Maar er was wel veel werk. Mijn eerste karwei was de kerk in Garmerwolde. Ik maakte zelf de plamuur door bloed uit het slachthuis te vermengen met olie en krijt-wit. Verf maakte ik ook zelf met lijnolie en verpoeder. Vroeger maakten de schilders trouwens altijd zelf hun verf in een verfmolen.'

Bleef die surrogaat-verf wel zitten?

'Ja, op de kerk is het 20 à 25 jaar blijven zitten en op de pastorie, waar heel veel werk in zit, ook. Maar vaak ging het bladeren. Ik had ook nog verpoeder van mijn voorganger en daar kon je goede verf van maken. Voornamelijk wit, maar vroeger waren de mensen allang blij als er wat op zat. Als kleuren had ik dan wit, omber, zwart en geel. De gewone man was niet kleurgevoelig, maar de voorname lui zochten zelf een kleur uit. Er werden toen hoge eisen aan het werk gesteld, nu meer aan de kleur.'

Geeft U kleur-adviezen?

'Nu niet meer. Ik loop een generatie achter. Wat nu mooi gevonden wordt, klopt niet met de kleurenleer, die ik geleerd heb. Bruin vind ik maar een dode kleur en keihardblauw tegen keihard groen, zoals op het flatgebouw aan de Goudlaan waar mijn dochter woont, vind ik niet mooi.'

Ook de A-kerk had veel mooier gekund. Je moet rekening houden met de omgeving, oude gebouwen met donkergroen en crème-kozijnen en als iemand zelf iets wil ga ik geen risico lopen met een ander advies. Ik kan tenslotte iedere kleur aanbrenge.

Hebt U alle huizen in Garmerwolde geschilderd?

'Hier ben ik vrijwel overal geweest. Oorspronkelijk waren er twee schilders in Garmerwolde. Kuipers, die naast Dikkema woonde en ik. Maar hij heeft door ziekte de 65 niet gehaald. Toen ik hier kwam waren er in Garmerwolde 4 kroegen, 4 timmerlieden, 2 smeden, 5 winkeltjes, 2 kappers, 1 schoenmaker en 1 stelmaker. (= een wagenmaker). Ik kan met mijn ladder hier overal bijkomen. De uileborden op de nok van boerderijen zijn erg moeilijk bereikbaar. Alleen bij Friezema zijn er nog schoorsteenkappen om te verven. Als er te hoog geveerd moet worden bv. in de stad, begin ik er niet aan.'

Hebt U hard moeten werken?

'Ja, en met plezier. Ik maakte een 60-urige werkweek en zondags deed ik het schrijfwerk. 's Avonds ruimde ik alles van de afgelopen dag op

en zette klaar wat ik de volgende dag nodig had. Dit werk is erg seizoen gevoelig. Ik had weleens 36 boerderijen in onderhoud. In het voorjaar moest alles beginnen. Door de schoonmaakdrukke was er zat binnenwerk en dan kwam het buitenwerk weleens in de knijp.

Ik zei dan: 'Wachttijd is een jaar...' Maar ik werd altijd weer gevraagd en de klanten zeiden vaak: 'Je moet het zelf maar bekijken'. Vroeger werd alles beter onderhouden, de mensen geven hun geld nu liever aan andere dingen uit en verven zelf. Dat kan ook best, want de blikverf kwaliteit is goed. Er wordt nu meer verf aan zelfdoeners verkocht dan aan schilders.'

Wat vind U zelf mooi?

'Wat de kleuren betreft houd ik niet van beits, hoewel het heel makkelijk is. Ik heb liever een gladde verf op deuren en kozijnen, dat is vrolijker, geeft meer sfeer. Het schildersvak was ook altijd mooi. Dat verminderd nu, maar zo'n 40 jaar geleden was ik weleens drie weken met een kamer bezig. Je deed dan de hele opbouw. Grondverven, plamuren, overgronden, aflakken. Het nam veel tijd, want bij oude huizen moet je eerst de oude verf eraf branden. Maar het materiaal en het uurloon wogen tegen elkaar op. Dat is nu niet meer zo.'

Behalve schilderen kunt U ook behangen?

'Ja, dat hoort er ook bij. Vroeger moest je het linnen spijkeren, wat veel voorwerk gaf. Het behang plakken was toen makkelijker, want aan het behang zat een zelfkant, die je er af moest knippen. En aangezien je toch nooit helemaal recht kon knippen, plakte je de stroken over elkaar. Nu mag je geen naad zien, het behang moet netjes tegen elkaar en dat steekt

nauwer. Ik heb nog behang-boeken, maar er wordt niet meer zoveel behangen, meer schrootjes en schoonmetsel-werk. Ik verkoop ook geen behang meer, want ik raak de voorraad niet kwijt. Verf verkoop ik nog wel in alle kleuren, alleen bijzondere kleuren moeten besteld worden. Daar leg ik geen voorraad van aan.

Zijn er ook ontevreden klanten?

'Ach, echt mislukt werk is er niet. De regen bederft soms iets en omdat de mensen zelf de kleuren bepalen gaat dat ook goed. In de oorlog heb ik een keer een karweitje over moeten doen, maar veel mensen zeggen het niet als het tegenvalt. Sommige klanten laten alles aan je over, behang en al; 'Als het maar netjes is'. Ik heb natuurlijk in de loop der jaren een klantenkring opgebouwd, vaak op recomandatje. Bejaarden verven zelf niet en oude woningen zijn niet te doen voor een amateur. Ik wijs ook zelden mensen af, maar let er goed op dat ik zoveel werk aanneem, als ik aankan. Ik maak het werk ook altijd af.'

Hebt U weleens een ongeluk gehad?

'Als baas nooit. Wel als leerling. Ik ben een keer met ladder en al omgevallen. Ook ben ik een keer achter het Eemskanaal op de fiets van achteren aangereden door een automobilist, die mij in de schemering niet zag. Ik hoorde een gegier van remmen en vloog over het stuur. De fiets was total loss. Ik zelf had geen schade. De auto wel en de bestuurder was overstuurd. Tja, en als ik een lekke band heb dan fiets ik gewoon door.' (plakken neemt te veel tijd in beslag)

Vertelt U eens een leuk voorval?

(Dhr. Wolt schiet in de lach) 'Ik weet er wel één... op het kerkhof zijn grafkelders. Dat zijn dubbele kelders waarvan de 2e helft eerst alleen als beton in de grond ligt, maar weer opgegraven wordt als dat nodig is. Er komen dan tegeltjes in en op een keer was ik bezig zo'n kelder te witten, toen er een vrouw langs kwam. Onder de grond zag ik niets, maar hoorde het wel en stak nieuwsgierig mijn hoofd naar boven. Die vrouw schrok zich rot.'

Is Uw vrouw ook nog actief in de zaak?

'Ja, als ik er niet ben, neemt zij waar. Ze brengt boodschappen over en zij schildert hier in huis en doet alle karweitjes, behalve behangen. Dit huis wordt ook goed onderhouden, vooral in de winter. 's Zomers heb ik er geen tijd voor. Maar het huis hebben we nog nooit helemaal klaar gekregen.'

Hebt U ook hobby's?

'Tuinieren. Nu al weer zo'n 10 jaar. Eerst had ik daar geen tijd voor, maar nu heb ik de tuin anders ingericht. Ik heb daar tekeningen voor gemaakt met het oog op de hoogte van de planten, hun bloeitijd, hun kleur. Ik stek vrijwel alles zelf... Het onderhoud van de tuin kost ongeveer een dag per week. Maaien, kantjes afsteken. Ook de moestuin neemt veel tijd. Ik heb wel vaak dezelfde plantjes maar niet op dezelfde plek. Anders krijg je ziekte, b.v. bij de dahlia's. De vaste planten blijven staan. Ach, je moet er aardigheid in hebben. Dan is het

ontspanning. Verder lees ik graag en help mijn vrouw met het huiswerk. (Mevr. Wolt begint te lachen: 'als het niet schoon genoeg is.') En ik lig tegenwoordig wat langer in bed.

Ook ben ik al 30 jaar consul van de voetbalclub. Dat betekent dat ik het voetbalveld moet keuren of het bespeelbaar is voor een wedstrijd. Daarvoor het ik niet geleerd. Dat voel je aan. 's Zaterdagmorgens vroeg ga ik het veld keuren.

Ik heb zelf vroeger wel gevoetbald in het aspirantenteelftal, maar kreeg een blessure in de knie toen ik 14 was. Het mocht toen niet meer. Het gekke is, dat mijn knie op de ladder genas, zeker van dat klimmen. Het bestuur van GEO heeft mij in '51 al gevraagd of ik consul wou worden. Ik kijk hier graag voor de gezelligheid naar het voetbal.'

Wat wilt U nog aan ons kwijt?

'Kijk, hier heb ik een foto van alle schilders uit de gemeente. Dat zijn allemaal jongens van de gestampte pot. Ze weten van aanpakken. We hebben 2 jaar geleden Bloemenhof gedaan, dat was heel gezellig met elkaar. Vorig jaar zaten met dezelfde ploeg in de W.A. Scholtenstraat. We lenen verf van elkaar, helpen elkaar, we zijn collega's, geen concurrenten. En wat ik vooral kwijt wil is dat ik in dit dorp alleen maar goede klanten heb gehad. Geen wanbetalers, geen dubieuze betalers. Dat is reusachtig. Ik heb hier altijd heel prettig gewerkt...'

Elisabeth
Peta
Ans

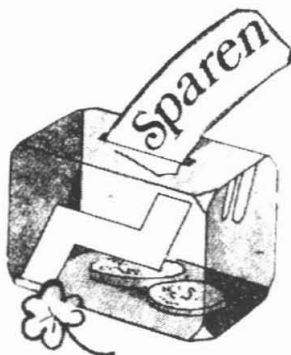
Rabobank

geld en goede raad

Garmerwolde,

tel. 050-416202

Aktie 'Behoud Thesinger Til'

In het vorige nummer brachten wij een uitvoerig interview over 'de Til', de brug over de Maar in Thesinge, met Willem Zijlema. Als initiatiefnemer van deze handtekeningenakte bericht hij nu:

Zowaar een groot succes is dit geworden! Thesinge staat voor maar liefst 95% achter deze aktie, door te tekenen voor het behoud van onze Til. Thesinge en omstreken, heel hartelijk bedankt voor uw spontane medewerking! Eensgezindheid geeft moed en kracht en doorzettingsvermogen.

Uw handtekeningen liggen nu op de bestuurstafels van het Waterschap Hunsingo, de Gemeenteraad en het college van B. & W. in Ten Boer. Ze vonden het een goede zaak dat de burger ook hierin meedenkt en zich hiervoor wil inzetten.

We hopen dus dat deze aktie doorslaggevend is voor het behoud van onze Til, en dat ons dorpsgezicht niet geschonden wordt. Verder kan ik u er niets meer van zeggen. Zo gauw ik iets weet, of wanneer er weer aktie gevoerd moet worden, hoort u dit.

Kontaktadres: Willem Zijlema,
G.N. Schutterlaan 7
Thesinge. Tel. 2413

Jaarlijkse uitvoeringen 'VIOD' Thesinge

Op zaterdag 18 februari, vrijdag 24 februari en zaterdag 3 maart bracht toneelvereniging 'VIOD' (Voort Is Ons Doel) de jaarlijkse uitvoeringen in café Molenzicht in Thesinge. Daarna werd er nog een avond gespeeld in 'de Bloemhof' in Ten Boer.

De vrijdagavond viel dit jaar wat tegen in het café, de twee zaterdagavonden waren uitverkocht. Gekozen was voor een van oorsprong Gelders blijspel in drie bedrijven, 'Stil, zeg ik' door J. Hemmink-Kamp. De gedeeltes dialect in de tekst waren uiteraard omgezet in het gronings. De regie was weer in handen van Arend Kampen.

De oplichter opgelicht

De bedrijven, die elk ongeveer een uur duurden, draaiden vooral om de status-gevoelige familie Brink die het, dankzij duistere praktijken van pa als zakenman, 'vergeschopt' heeft. Geen aardige man, die pa Brink: met kapi-

taal van zijn nichtje Jo, een wees, heeft hij zijn eigen fortuin gemaakt. Thuis is hij bovendien een autoritaire bullebak. Ma Brink weet van de prins geen kwaad, maar heeft wel veel sherry nodig en kilo's bonbons (een dappere rol van Roelie Dijkema!) om haar onvrede te stillen. Dochter Mona is een leeghoofdige ijdelruit. Zoon Harrie, mislukt schrijver, is wel een aardige jongen maar ook hij komt niet in opstand tegen de sfeer thuis. In dat alles komt verandering als niet Jo haar recht en haar geld komt halen; gesteund door haar buurvrouw tante Jet, die Jo heeft opgevoed omdat de familie Brink in gebreke bleef, doet zij zich voor als een dom schaap dat overigens behoorlijk haar mannetje staat. Later blijkt zij arts te zijn en een oppassend, hardwerkend meisje, dat het beste met iedereen voor heeft maar wel een enorme wrok koestert tegen pa. Mooie bijrollen zijn Bets en Jan, res-

pectievelijk dienstmeisje en huisknecht bij de familie. Ook notaris van Baarle en zijn vrouw, een advokate, mogen niet vergeten worden. Het doek valt, wanneer pa Brink in de gevangenis terecht is gekomen, Harrie zijn bestemming heeft gevonden, Mona min of meer tot inkeer is gekomen, Jo een artspraktijk kan overnemen en Jan een andere baan heeft, terwijl Bets zich verheugt op haar pensioentje en ma Brink zich eindelijk ongestoord in de bonbons kan storten. Het laatste bedrijf duurde wel wat erg lang maar daarna kon iedereen zich klaarmaken om al dan niet de mooie prijzen van de tombola in ontvangst te nemen. Er werd met flair en verve gespeeld door Gerrit Boer, die weer fantastisch kwaad kon worden als pa Brink; Roelie Dijkema, die per avond talloze kilo's bonbons wist weg te werken; Siebolt Dijkema als 'n wat slome goedgezak, die uiteindelijk pit blijkt te hebben; Jannie Sibma als het smakeloze Mona-toetje, verder de onschuld zelve (met als komische noot haar duidelijke staat van blijde verwachting); Welly Boer als de pittige dienstbode; Joop Blauw als huisknecht met witte handschoenen; Jan Slump en Jannie de Vries als het geleerde, hulpvaardige echtpaar en Trijn Dijkstra als de bravo Jo. In dit stuk met verrassende wendingen schitterde vooral Greet Blok-zijl, die haar rol als vinnige oude tante bewonderenswaardig volhield. Een pluim op aller hoed, en tot volgend jaar maar weer.

Annelies Heuvelmans

Motor of bromfiets

MOTORENHANDEL

Joop Noordhof

Bovag-lid

Levering van alle soorten rijwielen, motoren, bromfietsen

ZUNDAPP - KREIDLER - GARELLI
- VESPA - TOMOS - YAMAHA
- FANTIC

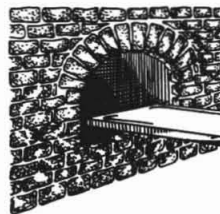
- Alle kleuren en modellen uit voorraad leverbaar
- Vele accessoires en onderdelen
- Prima service en reparatie

**RIJKSWEG 15
GARMERWOLDE
TELEFOON 05902-1624**

Werkplaats 's maandags de gehele dag gesloten

Iets te vieren?

Dan voor een lekker stukje taart of gebak naar

Bakkerij Stol

Oosterhamriklaan 117
9715 PB Groningen
Telefoon 050-772552

Nw. Boteringestraat 102
9712 PS Groningen
Telefoon 050-137295

**ELEKTRO
STEREO
HI-FI
TELEVISIE**

E. Havenga

Oude Rijksweg 9
Garmerswolde
050-416425

'Op naar de Lauwersmeer'

Sommigen van u zullen bij het lezen van de kop misschien denken: 'De Lauwersmeer... moet dat niet het Lauwersmeer zijn?' Nee, met de Lauwersmeer bedoelt men het hele gebied, dat er na de afsluiting binnen de oorspronkelijke dijken gekomen is. Het Lauwersmeer is het meer dat binnen dit gebied is ontstaan. Dat dient als opslagplaats voor overtollig water uit Groningen en Friesland. Voor 1969, toen de Lauwerszee nog een stuk van de Waddenzee was, had men altijd problemen met de afwatering. Langdurige regenval veroorzaakte veel overlast. Bij overheersend noordwesten winden kon men dat water niet kwijt. Door de aanleg van de dijk is er geen verschil meer tussen eb en vloed en het water kan men nu hierin opsparen, waardoor er geen overstromingen meer voorkomen.

Waarom is dit gebied zo uniek?

De Lauwersmeer is één van de belangrijkste waterwildgebieden van West-Europa. Er komen regelmatig meer dan 100.000 vogels voor. Gedurende het hele jaar is het voor de natuurliefhebber een interessant gebied, vooral wat de vogels betreft. Talloze eendesoorten tref je er aan. Onder hen zijn smienten, wintertalingen, pijlstaarten en tafeleenden wel het talrijkst. In

het voorjaar komen tienduizenden weidevogels de plaats van de eenden en ganzen innemen die er gedurende de wintermaanden een pleisterplaats hebben gevonden en op hun beurt het broedgebied in noordelijker streken gaan opzoeken. Voor vele wadvogels betekent de Lauwersmeer een hoogwatervluchtplaats als de vloed het wat weer onderspoelt. In de slenken en langs de oevers is het vaak zwart van de rustende en foeragerende vogels. Gewapend met de kijker en het naslagboek valt er dan juist vanuit de auto volop te genieten en te ontdekken. Ga je de auto uit dan gaat het gevogelte op de wieken: ook een fraai gezicht. Ze eens goed bekijken wordt dan wel moeilijker.

Waarom komen hier zoveel vogels naar toe?

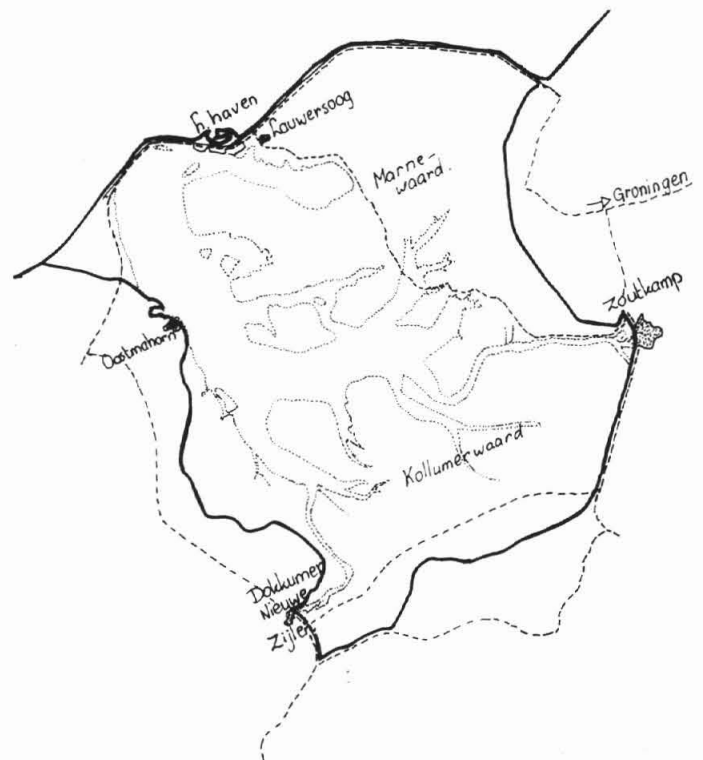
Vogels stellen specifieke eisen aan een gebied. In de eerste plaats moet er genoeg voedsel te vinden zijn en dat is er in dit zoetwatermeer met zijn slenken en prielen volop. In de tweede plaats moeten ze er kunnen rusten en/of broeden. Alleen in prachtige weekenden in de zomertijd verstoren horden recreanten op zeilplanken die rust, behalve wanneer ze op het grote water blijven en niet de slenken binnenvaren. Om een antwoord te vinden op de bovengestelde vraag

nemen we de brandgans als voorbeeld. Van deze kleine ganzesoort heeft men er in de Lauwersmeer wel eens 50.000 geteld en dat is meer dan de helft van de wereldpopulatie. In dit gebied is precies het voedsel dat ze zoeken, n.l. zeekraal, een zoutminnend plantje. De brandgans zoekt die plaatsen waar zoute zeekraal in de buurt staat van zoet water en zoet drinkwater is in het Lauwersmeergebied ruimschoots voorhanden. Aan rustplaatsen is in de winterperiode geen gebrek. In maart, april zoeken de brandgansen hun broedgebied op. Voor de Lauwersmeerblandgansen betekent dat vliegen in de bekende V-formaties naar Nova Zembla en de eilanden in de Barentszee.

Exkursie in mei

De brandgans is één van de vogels die het Lauwersmeer het predikaat van zeer belangrijk natuurgebied heeft gegeven. D'r zijn eigenlijk nog veel meer zaken waarover ik graag zou willen schrijven zoals reeën, kiekendieven, lepelaars, aalscholvers, flamingo's en wat er verder allemaal nog waargenomen wordt, maar daar is geen ruimte voor. Heel driftig iets van mijn enthousiasme op u overbrengen middels een stukje in de G & T, dat kan alleen een eerste aanzet zijn. Daar moet een wandeling op volgen in het gebied zelf! Die gelegenheid is er, zoals reeds in het februarinummer aangekondigd onder leiding:

Datum: zaterdagmorgen 5 mei.

vlees mevrouw, u weet best waarom.

Het adres voor al uw vlees en fijne vleeswaren
Specialist in rollades, droge en verse worst
Iedere woensdag Gehaktdag

J. FEENSTRA

Rijksweg 145
Ruischerbrug
Tel. 050-416413

Van der Molen levert niet alleen zonneschermen

Natuurlijk maken wij graag een scherpe offerte voor u als 't om een zonnescherm gaat.

Maar tevens houdt deze afdeling zeilmakerij zich bezig met het opnieuw bekleden van markiezen, of met het repareren van tenten.

Ons leveringsprogramma omvat verder:
vouwwallen, verduisteringen, rolluiken, voorzetramen en
konstruktiewerken.

Informeer vrijblijvend naar onze mogelijkheden en prijzen.

Fa. M. v.d. Molen & Co.

Kantoor en werkplaats: Oude Rijksweg 12, Garmerwolde, tel. 050-416098.
Adviseuze voor Lewenborg: mevr. H. Drewes, Meerpaal 170, tel. 050-410531.

Planten in onze omgeving 8

maart: de witte dovenetel

Op beschutte plaatsen kunnen we al vroeg in het voorjaar een voorzichtig bloeiende witte dovenetel tegenkomen en als je geluk hebt vind je in november ook nog bloeiende exemplaren. Deze plant stelt dan ook geen erg hoge eisen aan zijn omgeving om tot groei en bloei te komen. Op allerlei plaatsen in onze naaste omgeving kun je hem vinden: in bermen (bijv. langs het maar), in 'wilde' tuinen, op bemeste weilanden, enz.

Veel mensen denken dat de dovenetel familie is van de brandnetel; dit is niet zo'n gekke gedachte want ze lijken wel wat op elkaar en groeien vaak dicht bij elkaar in de buurt. De witte dovenetel heeft ongeveer dezelfde vorm en is ook behaard; het zijn echter geen brandharen.

Veel van de volksnamen voor deze plant hebben te maken met deze gelijkenis, bijv. 'makke brandnetel'. Maar ook namen als 'tamme tingel' en 'loze witte tengels' slaan hier op; 'tingel' betekent namelijk jeuken of branden. Bijnamen als 'zachte zengel' (zengen = branden) en 'bloeiende brandnekel' duiden eveneens op de gelijkenis met de zo bekende brandnetel.

De witte dovenetel behoort tot de 'lipbloemigen'. Deze familie is makkelijk te herkennen: ze hebben vierkante stengels, de bladeren staan kruisgewijs en de bloemen zijn tweelippig. De lippen samen vormen een soort mond, een muil. De Latijnse naam 'Lamium albus' voor de plant betekent dan ook 'witte keel'. De bovenlip is erg groot en dient als afdak tegen de regen; de onderlip is kleiner en is de landingsplaats voor bijen en hommels. Deze dringen zich omlaag in de bloembuis om de nectar te bereiken en zorgen zo voor de bestuiving. De plant vormt bovendien nog ondergrondse uitlopers, terwijl de vruchtjes (nootjes) vaak door mieren worden verslept. Al met al is het een vrijwel onuitroeibare plant; ik weet dat ook uit eigen ervaring want ik heb ooit eens een stekje uit de natuur in de eigen tuin geplant...

De witte dovenetel is erg bekend door de vele honing die de plant bevat. Onderaan een losgetrokken bloem kan men de zoetheid proeven. De honing wordt nog steeds door kinderen uit de bloem gezogen, als de bijen ze niet voor

zijn geweest. Allerlei bijnamen hebben ook te maken met deze honingrijkdom van de plant: 'honicbloem', 'suiker-netel', 'zuugbloem', 'zuigbuisjes', enz.

De planten zijn ideale kinderplanten, want behalve dat ze de honing ervan kunnen gebruiken, kunnen zij er ook molentjes van maken. De stengel wordt op twee punten afgebroken, zodanig dat er op elk eind zich een krans van blad en bloem bevindt. In het midden van dit stukje stengel wordt een speld geprikt. Deze speld wordt aan beide uiteinden vastgehouden en blazen tegen de stegeluiteinden doet het molentje draaien.

De planten werden ook gebruikt als voedsel voor pluimvee en konijnen, zoals bijnamen als 'goudhaansvoer' en 'rabbit-meat' laten zien. De bladeren kunnen ook als spinazie klaargemaakt worden en zijn voor de mens eetbaar. Leuk om te vermelden nog is de bijnaam Adam en Eva voor de witte dovenetel. Deze naam wordt duidelijk als de bloem ondersteboven gehouden wordt. Je ziet dan de twee lange meeldraden met hun zwarte helmknoppen als man en vrouw tegen elkaar aan liggen.

In de natuurgeneeskunde heeft de plant altijd al een rol van betekenis gespeeld. Het aftreksel van de witte dovenetel werd gebruikt tegen de witte vloed en andere menstruatiestoornissen. Het kruid bevat namelijk meer dan 10 procent looistoffen, waardoor het samentrekkend werkt. Uitwendig worden de gekookte bladeren op gezwollen en vergelijkbare huidkwalen gelegd. Een dampbad, gemaakt met de bladeren en kokend water, kan gebruikt worden bij oorspijn. Thee gemaakt van dovenetelbloesems is een bekend bloedzuiverend middel en schijnt werkzaam te zijn bij prostaataandoeningen. Behalve de witte bestaan er in ons land ook nog de paarse en gele dovenetel, die erg veel op elkaar lijken. In onze omgeving komen de paarse en gele exemplaren duidelijk minder voor dan de witte, die soms in grote groepen aangetroffen kan worden: 'een groep van deze forse plant is een architectonische schoonheid, die een suggestie van orde en rust overbrengt'.

tekening: Rob v.d. Elst
tekst: Kees Faber

Gebruikte goederen en activiteiten markt

Op zaterdag 14 april organiseert het CHRISTELIJK JEUGDWERK Thesinge/Garmerwolde de twee-jaarlijkse gebruikte GOEDEREN MARKT! in Thesinge op en rond de Kerkstraat.

De markt wordt dit jaar opgeleurd met diverse attracties. U kunt meedoen aan o.a.: PLEIN TEKENEN, KOEKHAPPEN, MASTKLIMMEN, KOEKHAKKEN.

Tevens kunt u op de markt diverse CONSUMPTIES nuttigen, waardoor het er in het 'voorjaars zonnetje' aange-naam vertoeven is.

Het ligt in de bedoeling VEEL STANDS met gebruikte goederen in te richten. Hiervoor is UW MEDEWERKING noodzakelijk.

Op zaterdag 7 april vragen wij u of u nog goederen hebt, die voor u overbodig geworden zijn.

We komen vanaf ± 10 uur 's morgens de goederen bij u afhalen. Inlichtingen: Stoffer Havinga, tel. 05902-1262.

Wij vragen u nu al GOEDEREN TE BEWAREN zodat het op zaterdag 14 april, door voldoende aanbod, een gezellige markt wordt.

Ideeële organisaties en werkgroepen die een stand willen inrichten op deze markt kunnen zich opgeven bij: Anneke Kattenberg, tel. 050-414035.

De markt wordt 's middags om 1 UUR GEOPEND.

Bij regen of ander slecht weer wordt de markt gehouden op zaterdag 28 april.

Tijd: vertrek met eigen ver-
voer om 9.00 uur vanaf de
kerk te Garmerwolde.
U kunt u opgeven in Gar-
merwolde bij: *Elisabeth Schu-
ling, L. v.d. Veenstr. 2, tel.
050-416355* en in Thesinge
bij: *Ad van Zalk, G.N.
Schutterlaan 37, tel. 05902-
1780*. Om u even een idee te
geven wat er op deze eks-
kursie te beleven valt: Een
ritje door de Lauwersmeer
(liefst kijkers mee!) en een
wandeling van $\pm 1\frac{1}{2}$ uur (ook
voor kleintjes) achter de
woonkern Lauwersoog met
aandacht voor flora en fauna
en de ontwikkeling van het
gebied. Wanneer het in die
tijd wat vochtig is zijn laarzen
geen overbodige luxe!
Eens op de natuureducatieve
toer...? Ja, doen op zaterdag
5 mei, om 9.00 uur vanaf de
kerk in Garmerwolde.

Ad van Zalk

Dorpsbelangen Thesinge

De jaarvergadering van de
Vereniging Van Dorpsbelan-
gen te Thesinge zal worden
gehouden op **vrijdag 6 april**
in **café Molenzicht**; aanvang
8 uur.

Na het officiële gedeelte zal
dhr. Jongsma van de Vereni-
ging van Molenvrienden een
lezing houden met dia's over
watermolens in onze streek.
Dorpsbelangen heeft dhr.
Jongsma hiervoor uitgenodigd
vanwege de Lagelandster
molen (die tussen Thesinge
en Garmerwolde staat).
We hopen en vele dorpelin-
gen met ons dat deze molen
in de nabije toekomst nog
eens gerestaureerd zal wor-
den. Dhr. Jongsma kan ons
hierover misschien meer ver-
tellen.

Het Bestuur

Dag... dorpslager...!

Per 1 april gaat de slagers-
winkel van de fam. Havinga
dicht. Zowel de boerderij als
de slagerij houden als bedrijf
op te bestaan. Een spijtig ge-
beuren voor ons dorp waarin
door de jaren heen al zoveel
middenstanders zijn verdwe-
nen. Helaas is er geen opvol-
ger in dit bedrijf dat al van
vader op zoon ging. Menig
dorpsbewoner zal het loopje
naar de slager missen en het
gezellige praatje in de winkel

en de jeugd het niet te ver-
smaden plakje worst.

De heer en mevrouw Havinga
moeten nog wennen aan het
idee dat het 1 april al zover is
en zij een zee van vrije tijd
zullen hebben. Gelukkig komt
de zomer er aan en hebben
zij nog hobby's zoals hun kip-
pen en konijnen. Wij wensen
hen alle goeds voor de toe-
komst!

Truus Top

Dörpsproat

Ben op 't oogn'blik snôt-
verkoll'n, mien neus zit ver-
stopt en vouw mie wat rillerig.
Zol dat nou allain komm'n
deurda'k gain vitamine-
druppels meer bruuk of zol 't
echt komm'n van 't veran-
derlike weer. Ik krieg d'r echt
gain hoogte meer van. Aine
keer schient sun en denk je:
'Ha, motor moar weer ains
van stal hoal'n', moar wor je
den aanderdoags 's morg'ns
wakker, ligt alles moar zo
weer spierwit bezaait mit 'n
beste loag snij. Enfin, je
mout'n d'r mit leer'n leev'n.
Het al 'n tiedje gain dörps-
sroatje meer in G & T stoan.
Op de leste oetvoer'n van
VIOD wer mie vroagt 't nog
ains maal te doun. Nou
veuruit den. Heb 'k nou aans
ook wel weer tied genog veur.
Ben sinds ain meert weer alle
dogg'n toes (nou ja, toes). 'k
Heb gain vast werk meer ien
elks geval dus aans ie nog
ains 'n boantje wait'n, hol 'k
mie aanbevool'n.
Echte dörpsroatjes goan
netuurlek over ding'n dij ien
dörp speul'n. Zo hewwe ien
Thais'n net de drei opvoer'ns
van VIOD achter de rug. Doar
heb 'k zulf ien mitspeult. De
opvoer'ns war'n wat spul be-

treft nait slecht moar d'r haar
de tweede oav'nd wel wat
meer volk weez'n kent. Aan-
der baide oav'nds waar'n
oetverkocht, zodat d'r ien te-
toal zo'n beetje 'n leutje
tweihonderd man west
hebb'n. Doar ken je op 'n
aander stee ien dit blad ook
nog wel van leezn denk ik.
Verder wordt d'r ien dorp al 'n
bult proat over 't jubileumfeest
van de christeleke school ien
september. 't Is mie nog nait
haildoal dudelek wat d'r gait
gebeur'n, moar dat zain we
wel. D'r zol zo wel weer wat
bekend moakt word'n.
Ien Goarmwol wordt netuurlek
'n bult lult over wat d'r mit 'de
Leeuw' stoait te gebeur'n.
Noar ik heurt heb gaat onze
kapper 't perbeer'n... Wie
zain 't vanzulf wel. Stokers
goan ien elk geval weer noar
Drent.

PJG het veur de Hoanege-
vecht'n pregram zo'n beetje
rond. 't Is zeker dat Pe
Doalemmer en Rooie Rinus
samen met de Containers
weer 'n bezuikje aan 't dörp
breng'n. Dat wordt vast weer
schier. Hol dij dag dus vrij:
zoaterdag de dattigste juni.
Tot den! Moi.

Siebolt

Programma Koninginnedag Garmerwolde

Om half twee wordt u allen
verwacht op het sportveld,
waar spelletjes worden ge-
speeld door de kinderen en
een zeskamp door de oude-
ren. Prijnsuitreiking in café de
Leeuw.

Om half vijf in de sportzaal
kan iedereen komen kijken
naar de poppenkast en de vi-
deo.

Uitgebreide informatie volgt.

Redaktioneel

Een heuglijk feit: volgende
maand begint de Garmer &
Thesinger Express alweer aan
haar zevende jaargang! Het
leek ons een goede gedachte
om bij de afsluiting van de
zesde jaargang aan u de in-
middels weer veranderd, en
gelukkig sterk gegroeide,
werkgroep voor te stellen.
Voor Garmerwolde werken nu
vast mee: Elisabeth Schuling,
Carel Hazeveld, Peta Jurjens,
Henk van Weeghel en Ans
Vos.

In Thesinge zijn dit: Kees Fa-
ber, Annelies Heuvelmans,
Truus Top, Wobby Hardeman
en Ad van Zalk.

Maar gelukkig zenden ook
steeds meer lezers kopij naar
ons krant: dé manier om de
GT Express LEVEND en LE-
VENDIG te houden, waardoor
het blad werkelijk een spreek-
buis van de dorpen kan zijn
en blijven. Het motto blijft dan
ook:

LEES MEE, LEEF MEE
met de G & T!

(En: kóóp bij onze adverteer-
ders!)

De redaktie

REDAKTIE- ADRESSEN

Redaktie Garmerwolde:
Elisabeth Schuling, L. v.d.
Veenstraat 2, tel. 050-
416355.

Redaktie Thesinge:
Kees Faber, Kapelstraat 5,
tel. 05902-2257

Administratie: Peta Jurjens,
L. v.d. Veenstraat 15,
9798 PK Garmerwolde, tel.
050-416094.

Bank: Rabo Garmerwolde,
rek. nr. 3207.05.749 giro v.d.
bank 916938.

Kopij inleveren: steeds vóór
de 15de van de maand.
Druk: Bolkema drukwerk-
verzorging, Groningen.

Jaarvergadering rederijkerskamer 'Wester'

Op 27 mei a.s. wordt een
fietstocht voor de leden
georganiseerd.
Het OPENLUCHTSPEL is op
24 en 25 AUGUSTUS A.S.
UITWIJK DATA 31 AUGUS-
TUS en 1 SEPTEMBER. Op
gevoerd wordt:

'AS DE HOAN KRAAIT' een
Steveldkemedie.

De jaarlijkse uitvoering is op
24 november a.s. in café 'De
Leeuw' met het stuk:

'WAT'N EEN KIPPEDRIFT'.

We houden het dus bij
pluimvee dit jaar. Met
laatstgenoemde stuk gaan we
op 30 november a.s. naar het
Buurhoes in Ten Boer.

Frouwke Schuur en Janna
Hazeveld werden herkozen in
het bestuur.

Cricket in Thesinge (Deel 1)

Er zullen zich deze zomer vreemde taferelen gaan afspeelen in Thesinge. Vorige zomer gebeurde het al regelmatig dat er 's woensdags op het sportveld aan de Molenweg een merkwaardig spel werd bedreven. Een aantal volwassen kerels (en soms ook vrouwen) stonden tijdenlang stil naar één punt te staren en dan ineens kwam de hele handel in beweging: er werd gegooid met een **rode** bal, geslagen met een raar stuk hout en een aantal spelers ging ineens lopen. Soms klonk er ook zomaar, zonder zichtbare aanleiding, ineens opgewonden geschreeuw en applaus. Van de aanwezige belangstellenden bleek niemand te begrijpen wat hier voor vreemds gaande was en toch schenen alle spelers zich prima te vermaken.

De verklaring is eenvoudig: daar werd **cricket** gespeeld. Zoals gezegd: deze zomer wordt het pas écht vreemd, omdat er dan, op sommige zaterdagen, heuse wedstrijden worden gespeeld. Er zullen dan zo'n 13 mensen **tegelijktijd** op het veld aanwezig zijn. Ze zullen gekleed gaan in **lang wit**, net als doktoren in hun middagpauze; met lange broeken, slipovers en opgerolde hemdsmouwen. Er zal veel van zulke bijeenkomsten afhangen en de spanning zal om te snijden zijn, maar daarover meer in de volgende Expres.

Nu eerst iets verteld over het spel Cricket zelf, dat in Engeland de bijnaam 'Koning der Sporten' geniet. Het is enkele honderden jaren geleden in Engeland ontstaan als een eenvoudig slagspel:

iemand gooide een bal op, een ander sloeg hem weg met een eind hout en een derde haalde de bal weer op. Tegenwoordig zijn de spelregels zeer verfijnd en wereldwijd aanvaard. Er is geen spelsituatie te bedenken waar de regels niet in voorzien. Men spreekt dan ook niet van regels maar van **wetten** (the Laws of Cricket). Cricket is verbreid geraakt in het hele voormalige Engelse wereldrijk, en nog steeds is

heen ook erg gemoedelijk. Hier in Nederland is cricket iets sjieks en bekakts, het wordt – ten onrechte – beschouwd als een symbool van status, rijkdom en 'goede smaak' als je, vooral in het westen van ons land, lid bent van een cricketclub. Hackey, Tannis en Crecket worden vaak op één lijn gesteld als de sporten voor tandartsen en jonge makelaars. Maar in Engeland niets van dat alles. Goed, sinds het

het de nationale sport in landen als Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, West-Indië, India en Pakistan. Ook in Engeland is het nog steeds, samen met voetbal, de volkssport bij uitstek. Bijna iedereen heeft een **bat** (slag-hout) in huis en op stranden, straathoeken en campings kun je net zoveel kinderen zien cricketen als voetballen. Omdat cricket in Engeland zo populair is, is de sfeer erom-

topcricket zo'n 15 jaar geleden de profstatus heeft bereikt en je dus **rijk** kon worden van dat spel, is het natuurlijk een bepaald slag mensen gaan aantrekken, maar daarover hebben wij het hier niet. Het échte cricket wordt gespeeld in de dorpen. De term **village-cricket** (dorpscricket) is algemeen bekend en aanvaard en duidt op de ware spelvorm.

U moet weten dat de meeste dorpen in vooral het zuiden van Engeland gebouwd zijn rond een soort dorpswei – de **village green** – die vroeger dezelfde functie had als de brink in de Drentse dorpen. Aan de green stond ook steevast de **pub**, de kroeg dus.

Het spreekt vanzelf dat op zomeravonden, als de werkdag erop zat en de avonden nog lang en zwoel waren, het op de dorpswei een gezellige drukte was: nog een babbel en een pint voor het slapen gaan. In die sfeer moet men zich het Engelse zomeravondcricket voorstellen: het hele dorp loopt uit om het plaatselijke elftal te zien spelen tegen dat van twee dorpen verderop. 'En morgenavond gaan we mee want dan spelen ze uit tegen Zussenzo.'

En na afloop een stevige pint in de kroeg en flink napraten over die steengoede slagbeurt van Dieëndie en de blunder van Hoeheettieookweer. Het sfeertje dat hierboven is beschreven moet u zich ongeveer voorstellen in Thesinge vorige zomer. In die geest is het ontstaan en zo ook willen we het deze zomer wéér hebben: geen capsones, geen kouwe kak, gewoon een lekkere sport bedrijven in een prima, vriendschappelijke omgeving.

In het volgende nummer zal worden beschreven hoe cricket precies werkt, hoe we het in Thesinge denken te gaan aanpakken, hoe je mee kunt doen en nog zo wat.

Ton Heuvelmans

Onze meubels
mogen
gezien
worden!

slagter

telefoon 05902-1383 interieurverzorging
stadsweg 63.9791 kb ten boer betimmeringen

Café "De Leeuw"

VOORWA: BRUILOFTEN
FEESTEN
RECEPTIES
VERGADERINGEN
ZALENVERHUUR
050-416244

OUDE RIJKSWEG 6
GARMERWOLDE

Een reisje retour

Drie dames uit het dorpje Garmerwolde, wilden wel eens op vakantie zonder zorgen. Daarom gingen we met ons drieën aan het sparen. En kwamen tot de ontdekking dat we nog verder konden komen als Haren. De reis kon minstens 4 dagen duren, en we gingen dan ook bij een reisburo een bus afhuren. Die zou ons brengen van Groningen (via Breda) naar Parijs, voor een heel interessante prijs. De koffers werden dan ook snel gepakt, en op 23 maart half 5 's morgens gingen we gepakt en bezakt. Een van de moeders haar zoon had 's morgens geen afscheid genomen, want hij wist zeker dat ze 's nachts weer in haar eigen bed lag te dromen. De wegblokkade's zaten hem vreselijk hoog, maar dat spande bij de dames toch niet de boog. Met volle moed gingen we met een taxi naar het hoofdstation, waar een lang verwachte vakantie begon. We gingen met veel plezier en zonder zorgen, alles kwam wel weer goed voor morgen. Onderweg nog wat plaatsen met passagiers aan-gedaan, en zo kwamen we om kwart voor tien in Breda aan. Hier vandaan nog gauw even naar huis gebeld, zodat ze daar wisten waar de dames verbleven met hun geld. Na een kopje koffie drinken voor een zachte prijs, nog vlug even plassen en op naar Parijs. Maar helaas kwam er een naar bericht, we moesten terug, alle grenzen waren dicht. Dit kwam bij ons alle drie dan ook heel hard aan, en met lood in de schoenen moesten we huiswaarts gaan. Helaas hier kon natuurlijk niemand wat aan doen, Maar één mazzel hadden we, in ons tasje zat nog de poen. Op de terug reis, wat vreselijk lang ging duren, zagen we tegen half 5 in Groningen weer de bekende muren. Thuis aangekomen werd er met weemoed toch om ons gelachen, Maar ze wisten niet dat we al weer vol zaten met andere gedachten. De volgende dag zouden we naar het duitse plaatsje Leer, maar dit dan wel in één dag op en neer. Want Parijs was nog lang niet uit de gedachten, en daarom boekten wij een week later weer voor 3 nachten. Nu ging alles weer van voren af aan, Maar in Breda zijn we nu **wel** doorgestaan. We hebben 4 prachtige dagen gehad, en we waren Parijs dan ook nog lang niet zat. Wat wij daar allemaal hadden te bekijken, is dan ook niet met Garmerwolde te vergelijken. Zondagavond kwamen we voldaan bij ons gezin weer in huis, en de achterblijvers waren blij, want de dames waren weer thuis.

T. Riddering-Leugs

Braderie 1984

Op 26 juni a.s. wordt weer de jaarlijkse BRADERIE gehouden.

Degene die hier een stand wil hebben, kan zich opgeven bij: Janna Hazeveld, W.F. Hildebrandstraat 35. tel. 050-414777.

Graag voor 15 april a.s.

We willen proberen tijdens de braderie een PLAY BACK SHOW te organiseren. Kandidaten kunnen zich opgeven op bovenstaand adres. Graag met opgave wat men denkt te gaan doen.

De braderiecommissie

Sportcentrum 'Pool'

Op vrijdag 17 februari j.l. was er een Open Huis van 't 'Sportcentrum Pool' in Uithuizermeeden.

Nou, aan belangstelling hadden ze geen gebrek, de broers Gerrie en Roelie Pool die dit initiatief durfden te verwezenlijken! Er kwamen die avond honderden mensen kijken! Zelf ben ik ook in de sportzalen geweest. Op de afdeling Body-building stonden o.a. een Latpully (voor je rugspieren), een drukbank (borst), dipper (ook borst), powerrack (benen en schouders), biceps-bank (biceps bovenarm), een kickpully (biceps benen, rug, onderarm) om maar eens enkele dingen te noemen, want er waren nog vele andere apparaten. Dit alles viel te bezichtigen en te proberen in de sportzaal; zelf heb ik ook nog wat geprobeerd, maar dat viel voor mij niet meer mee!

Boven had men een zaal ingericht, gespecialiseerd in Aerobic Dancing, kleuter-, jazz- en klassiek ballet; dit alles onder toezicht en leiding van Jacqueline Trenning, afkomstig uit Ten Boer.

Om 19.30 en 20.30 uur kregen we nog een demonstratie body-building van een vrouwelijke medewerker. Over deze krachttoefeningen gaan Gerrie en Roelie Pool, afkomstig uit Thesinge, die zelf al vele jaartjes deze sport beoefenen. Om 19.00 uur kregen we boven een demonstratie Aerobic Dancing, waar moeder Trenning (Yvonne), Jacqueline en Astrid aan meededen met 7 andere deelnemsters die dit samen in twee dagen hadden getraind en het was geweldig!

Wie belangstelling heeft, kan 05954-13180 bellen! En dan niet te vergeten: de algehele aankleding van dit gebouw, vooral de gordijnen die heel netjes en mooi neer vielen, gemaakt door hun moeder, mevrouw J. Pool. Nou denkt u misschien: 'wat heeft dat met sport te maken?' maar voor de presentatie van het geheel was dit toch zeer belangrijk, en zij heeft dan ook in drie dagen zo'n 120 meter gordijnstof door haar handen laten glijden! Jansje, mijn complimenten. En veel succes aan het 'Sportcentrum Pool', Hoofdstraat 224, Uithuizermeeden, tel. 05994-13180...

Lily van Tilborg

Kerkdiensten Garmerwolde- Thesinge

1 april Garmerwolde 10.00 uur prof. dr. W. Nijhuis, Groningen;
8 april Thesinge 10.00 uur ds. C. de Vries-Batenburg;
15 april Garmerwolde 10.00 uur dr. P.J. van Leeuwen, Loppersum;
20 april Thesinge 19.30 uur ds. C. de Vries-Batenburg;
22 april Garmerwolde 10.00 uur ds. C. de Vries-Batenburg;
29 april Thesinge 10.00 uur ds. S. Lanser, Holwierde.

BLOEM-
KWEKERIJ

FIRMA R. VEENSTRA

Biedt een
volledig
assortiment
voor
kamer en tuin

Garmerwolde 050-416280
Ten Boer 05902-2946

AANNEMERSBEDRIJF

H.J. HAVENGA

nieuwbouw
verbouw en
onderhoud

oude rijksweg 11
GARMERWOLDE
tel. 050-416501

jopke

kleine winkel in grote ideeën

verkoop van zelfgemaakte spullen

geopend
do. vr. za.
van
10.00 tot 18.00 uur

ebba van den elst-de niet
kapelstraat 1 9797 pj thesinge
05902-3008

Overblijfgeregeling openbare basisschool te Garmerwolde

Gelukkig is het dan zover: met ingang van maandag 19 maart 1984 hebben we een overblijfmogelijkheid voor alle kinderen van de openbare basisschool te Garmerwolde. Ed Welling heeft het echtpaar Jetty de Vreede en Jos de Vries bereid gevonden om onze kinderen in de middagpauzes verantwoord te begeleiden. Zij zullen elkaar daarbij afwisselen. Waarschijnlijk zal het zo gaan, dat Jetty drie dagen voor haar rekening neemt en Jos één dag. De overblijfmogelijkheid geldt voor alle schooldagen, behalve 's woensdags.

Vier ouderparen, die uiteindelijk het meeste belang hadden bij een overblijfgeregeling, zijn bereid gevonden om tot de zomervakantie garant te staan voor de kosten.

Iedere ouder kan gebruik maken van de overblijfmogelijkheid, ook al gebeurt dit incidenteel. De kosten zijn f 2,50 per kind per keer, contant betalen. We zullen trachten dit tarief het volgend schooljaar te verlagen als na deze experimentele periode blijkt, dat de deelname groter is dan we nu verwachten. Dus, hoe meer deelnemers des te lager de kosten per kind. Schroom dus niet er gebruik van te maken. In verband met een komende gezinsuitbreiding zullen Jetty en Jos waarschijnlijk pas na de paasvakantie kunnen beginnen. Tot die tijd zullen de vier ouderparen voor de opvang zorgen. Jetty, we wensen je een voorspoedige bevalling toe en hopen dat alles achter de rug is als je dit leest.

Namens de 'overblijfactivisten'
Iddie Munstra

Plattelandsvrouwen Garmerwolde

Op woensdag 14 maart werd onze maandelijkse bijeenkomst gehouden in café 'de Leeuw'. De Plattelandsvrouwen uit Ten Boer waren onze gasten.

De heer Fröme uit Veendam vertelde over zijn hobby: De Ballonvaart. Door middel van dia's liet hij ons zien, hoeveel mooie plekjes er zijn als je ze bekijkt vanuit een mand aan een ballon. Als je voor het eerst met een ballon meegaat wordt je gedoopt met zand en champagne.

De heer Fröme is lid van de Westfaalse ballonvaartvereniging en sinds kort heeft men in Veendam ook een ballon in de kleuren rood, wit en blauw van een bekende bouwonderneming. Onze volgende bijeenkomst is op 4 april a.s. Oud notaris Denijs uit Slochteren verteld ons dan over zijn reis naar Indonesië. Als er dames zijn die graag eens een avond van de Plattelandsvrouwen willen meemaken zijn ze van harte welkom. Men mag 2 keer als gast komen alvorens men bevestigt of men lid wil worden.

Wist-u-dat...

... eind augustus een uniek boek verschijnt over het wel en wee van het christelijk onderwijs in Thesinge, ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de school?

... dit een historisch overzicht is, vol klassiefoto's van de allereerste tot 1984, foto's van optochten en schoolreises, foto's van schoolfeestjes en oude historische documenten?

... dat u bestellingen en vragen kwijt kunt bij Ina Pleiter-Jansen, Kerkstraat 8., Thesinge, tel. 05902-1482?

Guatemala manifestatie Thesinge

In de week van 2 tot 8 april organiseert de Wereldwinkel Garmerwolde/Thesinge (in samenwerking met de zendingskommissie) een themaweek over Guatemala in Thesinge. Op het programma staan een schoolproject, themadiensten in de N.H. en gereformeerde kerk en een informatieavond met tentoonstelling in de Thesinger dorpskerk. Het doel van deze manifestatie is begrip en solidariteit te kweken voor de bevolking van dit Midden-Amerikaans land. De nadruk van de manifestatie komt te liggen op de leefomstandigheden van de mensen en de rol die de kerken spelen in dit land. Ook wordt geprobeerd zelf iets te doen om het leed van de bewoners iets te verlichten.

In Guatemala is de welvaart ongelijk verdeeld: 2% van de bevolking heeft 72% van de grond in bezit. Op grote plantages - meestal in bezit van buitenlandse multinationals of zeer rijke Guatamaltekse families - laten ze export-producten verbouwen; voornamelijk koffie, suiker, katoen, bananen en vlees.

Kleine boeren, die leven op de rand van het bestaansminimum moeten bijverdienen op de plantages, die gelegen zijn aan de zuidkust. Deze boeren wonen in het centrale bergland en bezitten zelf onvoldoende grond (ongeveer 1 hectare) om in hun onderhoud te kunnen voorzien. De oogsttijd in het centrale bergland en de zuidkust vallen niet samen zodat de bijverdienste de hoofdverdienste is geworden. Zo'n 200.000 Indiaanse boeren trekken met hun gezinnen naar de zuidkust. De lonen zijn met zoveel mensen

erg laag: een rietkapper verdient 2 \$ per dag, terwijl hij voor zijn gezin aan eten alleen al 5 \$ nodig heeft! De plantage-bezitters hebben veel macht in Guatemala. Ze exploiteren olie, nikkel en andere grondstoffen, bezitten hotels en vele industriële bedrijven. Dit komt tot uiting in het dagelijks leven; ze regelen alles (media, onderwijs, e.d.). Een goed voorbeeld hiervan is de United Fruit Company van onze vitaminerijke Chiquita bananen. Deze firma slaagde erin om in 1954 president Arbenz door middel van een staatsgreep af te zetten, omdat hij van de grote maatschappijen grond wilde onteigenen. De U.F.C. slaagde erin de regering van de V.S. een staatsgreep tegen Arbenz te laten organiseren met het zojuist genoemde gevolg. De volgende presidenten kunnen dan ook gezien worden als marionetten van de grote maatschappijen met weinig oog voor de burgerrechten. Sinds 1954 wordt de geschiedenis van Guatemala dan ook gekenmerkt door geweld, politieke moorden en terreur.

Speciale Aanbieding

TIJDELIJK

BEHANG vanaf
fl 5.- per rol

Schildersbedrijf H. Hofstede

klompen - laarzen - verf - glas - behang -

9797 PC Thesinge, G.N. Schutterlaan 28, telefoon 05902-1957

CREM

KADO'S VOOR HAAR EN HEM.
Huishoudelijke artikelen

Winkelcentrum Lewenborg
Groningen
Telefoon 41 40 40

Maart

'Maart roert z'n staart'. De naam van onze lentemaand maart is afgeleid van de Romeinse oorlogsgod Mars.

Verskillende andere volkstammen noemden deze maand ook naar Mars. Dat juist deze maand naar Mars genoemd werd wordt duidelijk als we bedenken dat tijdens oorlogen in deze tijd van het jaar de krijgsverrichtingen weer begonnen. De oorlogen droegen toen een eenvoudiger karakter dan tegenwoordig. Wanneer de wintertijd aanbrak begon ook voor de oorlog de winterpauze.

De legers trokken zich dan terug in hun winterkwartieren, liefst in een stad en wachtten daar de betere weersomstandigheden af. Die begonnen zich in maart te vertonen; dan kwam Mars weer te voorschijn en daarom was de maand aan hem gewijd.

In de oudste tijden was maart de eerste maand van het jaar. Dat is wel te begrijpen; in maart begint de natuur zich voor te bereiden op het nieuwe jaar, alles wordt dan groen. Het was logisch dat de oude volken, die zo dicht bij de natuur leefden, in die tijd het nieuwe jaar lieten aanvangen.

Maar waarom en wanneer is dit veranderd? Dit kwam door een politieke gebeurtenis. In het laatste jaar vóór Christus brak een opstand uit van enige volkstammen in Spanje. Daar moesten Romeinse afgezanten heen met hun legers om de opstand te onderdrukken. De reis naar Spanje duurde in die tijd heel wat langer dan nu

en men voorzag dat als de afgezanten goed en wel zouden zijn aangekomen, het intussen eind februari was. En op 1 maart, bij het begin van het nieuwe jaar moesten zij aftreden. Als de afgezanten van het nieuwjaar op het oorlogsterrein zouden zijn aangekomen was er kostbare tijd verloren. Daarom besloot men de nieuwe afgezanten meteen maar aan te stellen, maar dat mocht niet eerder dan op de dag van een nieuw jaar. De Romeinen waren conservatieve mensen. Hun wetten en gewoonten van hun voorouders zouden ze niet graag overtreden. Maar ze waren ook heel praktisch. Ze lieten het nieuwe jaar doodeenvoudig 2 maanden eerder beginnen en verplaatsten de nieuwjaardag van 1 maart naar 1 januari. Nu konden de afgezanten direct vertrekken en hadden zij een heel nieuw jaar voor. Zo hebben we het aan Spanje te danken dat ons jaar niet meer begint met 1 maart maar met 1 januari.

Wobby

Het eiland Schouwen

Jan ging naar het eiland

Schouwen
daar ontmoette hij zeven

vrouwen
elke vrouw had zeven matten
in elke mat zaten zeven katten
hoeveel matten, hoeveel katten,
hoeveel vrouwen
gingen
naar het eiland Schouwen?

Als je de oplossing weet,
stuur hem maar naar het redactieadres.

grote binnenlandse tegenstellingen. De diensten worden gehouden op zondag 8 april in de N.H. Kerk te Thesinge (met ds. de Vries-Batenburg), aanvang 10 uur en in de gereformeerde kerk door ds. van Dijk, aanvang half 3.

Op 8 april wordt ook een **informatieavond** gehouden in de hervormde kerk, aanvang 8 uur. Voor de pauze zal met behulp van dia's de leefomstandigheden van de bewoners van Guatemala geschetst worden en na de pauze komt de rol van de kerken aan bod.

Voorts is er een tentoonstelling aanwezig met produkten en fotomateriaal uit Guatemala, dat één en ander nog verduidelijkt.

Hopelijk tot ziens op één van deze dag.
de Wereldwinkeliers

Oplossingen vorige maand:

Tweebeen (ben ik) zat op driebeen, (melkschommelkrukje), toen kwam vierbeen, (een koe) die wou tweebeen (ben ik) bijten. Toen nam tweebeen (ben ik) driebeen (melkschommel) om er vierbeen (een koe) mee te smijten. Melkstoeltje of: melkschommelstoeltje. Hoe je het maar zeggen wilt.

Oplossingen van de vorige keer zijn:

1 koffie **heet** men op het **vuur**.

Klopt!
Koffie heet men op het vuur.

2 de hond van k. Karel heet **hoe**.

In 1969 – bisschoppen konferentie in Colombia – koos de Rooms Katholieke Kerk voor het eerst partij voor het arme bevolkingsdeel van Latijns Amerika. Een gedeelte van de geestelijken in Guatemala sloot zich aan bij bevrijdingsorganisaties. Tussen mei 1980 en juli 1981 werden er 12 priesters vermoord door zogenaamde 'doodseskaders'. De priesters zoeken nu steun in het buitenland. De regering van Guatemala is erg gevoelig voor de buitenlandse opinie; verder hopen ze op financiële steun uit het Westen, om hiermee de armen te helpen.

Opzet van de Guatemala manifestatie:

Het **schoolprojekt** heeft tot doel kinderen kennis te laten maken met andere kinderen in de wereld. Een belangrijk aksent ligt op een mentaliteitsvorming.

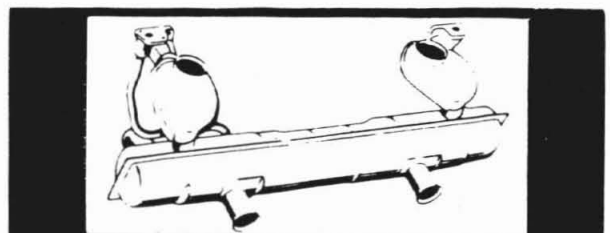
In de **themadiensten** wordt de rol en funktie van de kerken belicht in landen met

RON LUTMER
DIERENSPECIALZAAK

Alles op het gebied van uw huisdier.
Tevens gespecialiseerd in papegaaien - ara's
kakatoe's - beo's.
Groot assortiment hengelsport artikelen
Uitgebreide aquarium afdeling.

WINKELCENTRUM LEWENBORG - GRONINGEN
telefoon 050 - 41 55 53

DE VRIJE POMP ...

UW UITLAAT en
SCHOKBREKERSPECIALIST
Rijksweg 154 Ruischerbrug
Tel. 050 - 487433